

Fredag 6 oktober

Utkommer fredagar

2000 26:e årg.

29

V-motion till riksdagen: Omförhandla broavgifterna!

Återigen höjs de röster som aktivt bidrog till att driva igenom Öresundsbrobeslutet, denna gång för att sänka broavgifterna och få mer bilar över bron. Minnet hos dessa aktörer är kort. Det verkar ha glömt, eller struntar helt enkelt i, debatten som föregick bron – en av de största miljödebatterna i Sveriges historia. De verkar ha glömt att en förutsättning för beslutet om bron var att den skulle bli en järnvägssatsning och inte leda till en kraftig ökning av biltrafiken.

Låt oss gå tillbaka till åren innan brobeslutet. De två viktigaste miljöargumenten var (och är): en bilbro ökar vägtrafiken och därmed dess allvarliga miljöeffekter och en bro riskerar att äventyra vatten genomströmningen genom Öresund och därmed Östersjöns känsliga ekosystem.

I den kraftiga opinionen mot bron ingick samtliga miljöorganisationer, samtliga politiska ungdomsförbund utom moderaterna, en stark opinion inom socialdemokraterna, Transport med flera fackförbund samt forskare och miljöorganisationer runt hela Östersjön. Den kröntes med Koncessionsnämnden för miljöskydds historiska nej till brobygget 1993 – Nämnden konstaterade att ett brobygge inte var förenligt med dåvarande naturresurslagen därför att Östersjön med flera vattenområden kunde skadas och med hänsyn till samhällets mål vad gäller miljöanpassade transportsystem.

Resultatet av miljöprövningen blev att för att hålla nere vägtrafikens negativa miljökonsekvenser måste biltaxorna på bron sättas i nivå med dagens färjetrafik vid Helsingborg–Helsingör. Glappet mellan miljömålen och den faktiska utvecklingen är större nu än när brobeslutet togs. Om miljöprövningen hade skett idag hade man sannolikt tillåtit färre vägfordon på bron, om bron allas hade kunnat anses tillåtlig i förhållande till lagstiftningen.

Det var ytterst nära att bron inte blev av. Mycket hängde på det starka motståndet inom socialdemokratin. I socialdemokraternas rådslag om Öresundsförbindelser svarade sammanlagt 75 % att de ville ha antingen en borrhärd järnvägstunnel eller fortsatt färjetrafik.

Forts. på sid. 3.

På nedtur

Socialdemokraternas nedtur just nu är verkligen en trist historia. Det handlar om en genin upplösning och ett nedbrytande av värden som varit centrala i arbetarrörelsen. När LO visar sig likgiltig inför att Arbetet går i graven och bara ser till avkastningen av det egna kapitalet är det ett tydligt exempel.

Det är rätt att inte betala skatt

Ännu mer flagrant var dock finansminister Ringholms besked i förra veckan om att han hade inga synpunkter på att Telia flydde undan skatt på realisationsvinster på någon miljard. Det handlade om att Telia sålde ett dotterföretag till Holland, ett land som inte har realisationsvinstskatt, och Ringholm påstod att pengarna så småningom skulle komma tillbaka, något som sedan visats vara en tom fras. Det är ofattbart att Ringholm kunde yttra sig som han gjorde. En finansminister, oberoende av politisk färg, kan få säga i stort sett vad som helst, bara inte att det är rätt att smita ifrån att betala skatt.

Jag såg några enkäter bland folk i allmänhet om vad de tyckte i frågan. Flera sa: jo det är klart att det Telia gör är fel, men jag har aktier i Telia och de har fallit så mycket och då kanske det här kan hjälpa dem upp. Där har vi en annan aspekt av den nya politiska ekonomin: vi görs med aktieinvesteringar till ett folk av spekulanter, en utveckling som nu accelererar nu när vi alla ska sitta och jämföra premiepensionsfonder.

Sönderregerad

Vad som också håller på att hända är att regeringen börjar bli sönderregerad. Socialdemokraterna brukar säga att de är lysande på att regera landet och det är sant. Regeringen Persson har jobbat hårt och fått landets finanser ekonomiskt på fötter, med metoder som i sin åtstramningsinriktning varit onödigt brutala, men förvisso effektiva. Men nu verkar det vara kört: statsråden springer av och an och tatar till de sprickor och skandaler som dyker upp i jämn ström. Eftersom man inte har några egna medier att gå fram i blir det de vanliga borgerliga medierna som sätter dagordningen. Rosengren lämnar ett besked här, Persson lovar en miljard där och så kommer det någon löjlig lägenhetsskandal och så är det ena och så är det det an-

dra. Det finns ingen sammanhållande linje, bara en ständig krishantering. Så var det i slutet av Ingvar Carlssons regering, så var det i slutet av Carl Bildts regering och så tycks det bli nu. Man kan bara tycka att det är lite väl tidigt så här två år före nästa riksdagsval och undra hur man ska stå ut.

Nu får det vara nog

Man kan fortsätta att reflektera över politikens förnyelse, den här gången i det lilla vänsterpartiet. Vi är ett parti av känsliga själar. Det går väl an när vi som känner varandra är ensamma i partiet, men det är ett helvete när det kommer in störiga ungdomar. De sjunger sånger och ropar slagord så det slår lock för öronen och det finns belagda fall när de inte har uttryckt sig med den nyansrikedom som är önskvärd och förenlig med vår samhällsställning. Det gjorde visserligen vi också när vi var unga – vi var jävligt revolutionära, och mesiga halvssor läste vi lusen av ett par gånger om dan – men det har vi tänkt att glömma och det var liksom en annan sak. Vi tycker inte vi får den uppskattning vi är värda och vi över femtio ber därmed att få lämna uppdragen/partiet etc. i protest!

I julgransbranschen

Ibland är det roligt att lämna Lund, gå på kalas och träffa andra människor. I lördags snackade jag t.ex. med en bilreparatör från Klasaröd som var en jävel på att bugga, helt enkelt en av de bästa, med just den där mjuka tyngden i rörelserna och den explosiva snärten i vändningarna. En vecka tidigare mötte jag en man från Mäglehem som levde på att odla julgranar i ett band av skogslotter från Eslöv till S:t Olof. Man tror ju då att det skulle vara ett starkt säsongbetonat jobb, med långa sysselsättningsvackor. Men alls icke: det var ett slit året om, försäkrade han: mycket arbete med röjning av ogräs, gödslingen som krävde sitt, märkningen på den tidiga hösten och sen avverkning och transport. Problemet här i Skåne var annars att granarna växer för snabbt och blir för smala och ranka. För de läsare som kanske har tänkt sig en framtid i branschen så kan jag berätta att det är slut med sötebrödsdagarna, det går inte längre att skära guld med täljknivar när det gäller julgranar. Det är den hårda danska konkurrensen som har sänkt priserna, det går nätt och jämnt

ihop. Och det blir säkert bara värre med bron: man kan ju tänka sig hur danskarna snart kan leverera granarna *just in time*, på ett band av tradare på väg från Jylland. Det är en hård värld vi lever i.

Lucifer

Visst har det hänt en del positivt

i Vänsterpartiet. Politiken i riksdagen har utvecklats. Men framstegen är bräckliga. Våra gamla motsättningar lever kvar. Senaste partikongressen visade att de bakåsträvande krafterna kommit i majoritet.

Svårast är emellertid det som händer lokalt. Skånedistriktet tillhör landets mest traditionalistiska. Nu har lundaorganisationen rättat in sig i ledet. Och det verkar inte möjligt att få i gång en vettig diskussion. I vårt lokala valprogram står att Vänsterpartiet i Lund är en "floskelfri zon". Det är inte sant längre.

Så jag ger upp, lämnar partiet och går och fiskar. Det kan fattas bokstavligt. Hur som helst får jag mer tid till funderingar. Förhoppningsvis kommer en del av dessa i Veckobladet – om inte redaktörerna känner sig tvingade att "följa partilinjerna".

Tack för mig.

Roland Andersson

PS

Jag lämnar samtidigt Kommunstyrelsen och de av mina uppdrag som hänger samman med den: arbets-, budget-, förhandlings- och kvalitetsutskotten.

Min plats i Kommunfullmäktige behåller jag tills vidare. Jag vill göra ett ärligt försök att fullgöra mina åtaganden. Eftersom det inte är jag som ändrat åsikt är det inte svårt att stå för det vi lovat i valprogram och valdebatter.

Lars Ohly (v)

riksdagsman, f.d. partisekreterare
Agande & makt

Föredrag och diskussion

Smålands (Kastanjeg. 7). torsdag 12.10 kl. 19.

Vänsterns Studentförbund

Brasilienafton

Os segredos da música brasileira. Gitarristerna Afonso Machado + svenska vänner Sven Kristersson med trio. Tisdag 10.10 kl. 20. Vita huset, Djingis Khan, entré 60 kr, arr. Midnattskören.

En torsdagkväll i Vedbæk

Det har rapporterats om regelverk som försvårar den integration mellan Skåne och Själland som skulle realiseras i och med Brons tillkomst. Kanske ställer de till problem också för Skånerregionens Mellersta sjukvårdsnämnd, som gjorde ett vällovligt försök att bryta den nationella isoleringen och förlade sitt senaste möte förra torsdagen till ett hotell i Vedbæk på köpenhamnarnas guld kust vid Strandvejen. Det är oklart om svenska politiska instanser kan fatta giltiga beslut på utländsk mark, och i vilket fall riskerar man att de rivs upp om de överklagas av någon ledamot som inte var närvarande. Och sådana fanns.

I och för sej skulle Saima Jönsson inte ha något emot att de beslut som den borgerliga majoriteten drev igenom annullerades. För hon är djupt kritisk.

Vart tog mångfalden vägen?

– Viktigaste frågan var privatiseringen av primärvården, det vill säga läkarstationerna, i kommunerna Eslöv och Höör. Den privatiseringen var ett borgerligt vallöfte som nu skulle förverkligas efter ett års uppskov. Men oavsett vad man tycker om själva privatiseringen borde borgarna ha kunnat hålla med om att förutsättningar inte föreligger nu heller. Finansieringen av det nya systemet är nämligen inte fastställd eftersom den är kopplad till den ännu inte klargjorda husläkarreformen.

– Men det brydde sej majoriteten inte om utan antog Praktikertjänsts anbud på primärvården i distriktet. Praktikertjänst, är en av landets två stora privata operatörer på området. De blir nu ensamma i Eslöv och Höör – och vad blir det då av "mångfalden" inom vården som är ett av borgarnas honnörsord? Och varför fick inte personalen på läkarstationerna tillfälle att lämna anbud?

– De kontrakt som sluts med de privata operatörerna har mycket stora brister. En är att de inte är enhetliga utan ser olika ut i de enskilda fallen. Det gäller till exempel den nu aktuella frågan om läke-

medelskostnaderna där det förekommer olika skrivningar när det gäller skyldigheten att söka billigare alternativ. En annan brist är att de inte föreskriver vilken basutrustning som ska finnas. Dagens läkarstationer är till exempel utrustade med avancerade och därmed dyra apparater för örönundersökning. Det finns regler för hur de ska övertas och amorteras av de privata men inte hur de ska underhållas och ersättas. Det är inte självklart att den nya praktikern vill ta den kostnaden, och därmed blir servicen sämre.

Russinen ur kakan

– Det vill säga, i många fall kommer den att lastas över på den kvarvarande offentliga sjukvården, både den primära och sjukhusen, till exempel genom remisser. Det mönstret ser vi redan idag. De privata plockar så att säga russinen ur kakan.

– Det är trist att borgarna under ledning av Benny Jönsson (m) kör på och inte bryr sej om tunga motargument. Så har också stämningen i nämnden mellan majoritet och minoritet blivit rätt frostig.

Det bör emellertid påpekas att Mellersta nämnden inte brukar ha en så extravagant ram kring sina möten, utan att de normalt försiggår under enklare förhållanden i Lund. Gratis drinkar på kvällen, som nu, tillhör heller inte vanligheterna.

– Vad är händelsestyrd verksamhet?

stimulera till etiska diskussioner, och det är ett av syftena.

Inte bara vård

– Sjukvården dominerar ju regionens verksamhet och det har hittills präglat beredningens diskussioner, säger Saima Jönsson. Men regionen har fler ansvarsområden och den etiska dimensionen gäller även dem. Miljöpartiet ska nu få en insynspost och jag hoppas att vi då får en breddning till miljöetik. Hur förhåller sej exempelvis en motorvägsutbyggnad till den etiska principen om hållbar utveckling?

Tanken är att man så småningom ska företa något slags löpande "etisk revision" av verksamheten, allt följa upp hur den förhåller sej till värdegrunden. Därmed behöver politikerna som när det gäller ekonomisk revision ta hjälp av experter, och därmed vidgas arbets- och förtjänstmöjligheterna för etik-konsulter.

Hos polisen: föga gehör för unga demonstranter

Den skånska polisstyrelsen hade extra möte förra veckan. Anledningen var en omläggning av Malmöpolisens organisation. Substantiellt innebär den mer resurser till den "händelsestyrda" verksamhet, berättar Saima Jönsson som är ordinarie v-representant i styrelsen med Lucas Lennartsson, Sjöbo, som ersättare.

– Se själv här i polisens papper: "uttryckningar, pikét med mera".

– Förlåt vår petighet men inte stavas väl piket med accent?

– Tror du att personer som slår ungdomar med piska bryr sej om accenter?

Saima Jönsson syftar naturligtvis på händelserna i samband med "Reclaim the streets"-festen i Malmö. De händelserna fick henne att författa den skrivelse som återges här intill, och som hon formulerade efter samtal med bland andra Petter Larsson, ledarskribent på Arbetet, som var med i frontlinjen på manifestationen och skrev kritiskt om polisens insats.

– Men jag fick veta att skrivelsen inte kunde lämnas in. Däremot fick vi en del av den information som efterlystes där. Polisen sa att de förgäves hade sökt kontakt med arrangörer. Tyvärr fick vi inte se deras videofilmer på mötet, men de skulle visas följande dag på ett sammanträde med polisenämnden i Malmö där vänsterpartiet också är representerat.

– Jag upplevde stämningen mot mej som negativ när jag kom med mitt papper, och de övriga ledamöterna visade sin lojalitet med polisen. Det är faktiskt ett representativitetsproblem. Medelåldern bland styrelsens politiker är hög, och det är väletablerade och stabila personer bland annat ute från landet. Inget ont i det men deras möjligheter att förstå storstadsungdomar blir begränsade.

– Vad Malmöorganisationen beträffar finns det anledning att vara kritisk eftersom ytterligare resurser tas från närpolisen. Det är häftigare att rycka ut än att syssla med lite glanslösa stadsdels-

– Jag har inte särskilt många uppdrag men det slumpade sej så att jag var på tre möten i olika sammanhang under loppet av några få dagar, säger Saima Jönsson, regionpolitiker (v) i Lund, när VB ber att få intervju henne. Men eftersom regionpolitiken har speglats så ojämnt i VB sedan Rolf L. Nilson skrev föredömliga rapporter så framhårdar vi.

Gr

– Vi hade en sådan på mötet i Mölle, Göran Lantz. Han är forskare och höll en inledning i den egenskapen, men deltog sen också aktivt i de övriga diskussionerna. Dessutom är han lierad just med en sådan etikfirma. Det tycker jag var att sitta på lite för många stolar.

arbetet. Det är ungefär som i sjukvården där akutverksamheten för många är attraktivt än basverksamheten ute i primärvården.

Ang. Reclaim the streets-festen i Malmö

Efter Reclaim the streets-festen i Malmö kunde vi se i medierna om vad deltagare och journalister uppfattade som övervåld från polisens sida. De hävdar att det var polisens agerande som provocerade fram våldsamheter. Ingridandet har dessutom lett till flera anmälningar mot polismän.

Den bild vi fått genom medierna och samtal med deltagare är att festedeltagarna ville gå till P-huset Anna där det finns ett legalt klotterplank. Att de var inriktade på fest, inte på konfrontation, framgick bland annat av att det inte förekom någon frontbanderoll. Det var när polisen stängde vägen dit som det uppstod oro – kön tryckte på fronten som hade stannat upp. En ölburk eller något liknande föremål kastades mot polisen, men först sedan ryttarna hade börjat tränga tillbaka deltagarna. Därefter kan oron ha tilltagit. Enligt många vittnen använde polisen både piskor och batonger.

Vi tror att situationen kunde ha hanterats betydligt smidigare av polisen. Nu har många, inte minst unga människor och deras föräldrar (som var representerade i demonstrationen veckan därpå), fått en negativ bild av den vilket är olyckligt.

Polisstyrelsen behöver få en redovisning av det inträffade, gärna styrkt genom de videofilmer som polisen tog. Förutom polisens syn på det inträffade bör den också berätta vilka kontakter som hade tagits med festens upphovsmän – tillställningen var ju känd cirka en månad i förväg, bland annat genom pressen. Vi behöver också veta vilka lärdomar som polisen hittills har dragit.

För vänsterpartiet i Polisstyrelsen

Saima Jönsson
Lucas Lennartsson

Etiker på flera stolar

Region Skånes Etik- och värdeberedning sammanträdde i förra helgen på turishotellet i Mölle. Betydligt enklare inkvartering än hos Mellersta nämnden: varken teve eller telefon på rummet, och inga gratisdrinkar.

Etik har varit inne några år kan man en smula vanvördigt påstå, och det är väl en bakgrund till att regionen har skaffat sej en permanent etikberedning. En annan, mer prosaisk förklaring sägs vara att den borgerliga majoriteten ville ge kristdemokraterna en egen nämndordförandepost, och var är då lämpligare än att de handlar om etik?

Fult med utilitarism

– Lite störande, tycker Saima Jönsson, att de kristna ska ett slags automatiskt tolkningsföreträdare så snart det handlar om etik.

För det klerikala inslaget på mötet i Mölle stod i första hand Anders Piltz, latinprofessor i Lund men även katolsk pater. Han var i och för sej intressant i sin redogörelse för olika etiska principer

och skolor, men hans ideologi färgade av sej i hans kritiska beskrivning av utilitarism, eller "nyttotänkandet" för att använda en grov översättning. Majoriteten i beredningen nickade bifall för utilitarism är för många ett fult ord. Det är därför naturligt att en så profilerad representant för den riktningen som Torbjörn Tännsjö, etikprofessor i Göteborg, har blivit något av en hatfigur, och det kritiserades till och med att Region Skåne hade engagerat honom i för en utbildning.

Beredningens första större uppgift är att formulera en "värdegrund" för regionens verksamhet. Man kan undra hur skånska värderingar skiljer sej från övriga svenska som skulle motivera en särskild formulering, men det är naturligtvis värdefullt att allmänt

Omförhandla broavtalet

Forts. fr. sid. 1.

Socialdemokratiska partistyrrelsen tog emellertid inte hänsyn till rådslagets resultat. I stället lanserades en kombinerad bil- och järnvägsbro hårt som "en väldig satsning på järnvägen" (Ingvar Carlsson i april 1990) för att blidka den mycket negativa opinionen.

Socialdemokraternas motstånd, den kraftiga miljökritiken och miljöprövningen ledde till att broavtalet formulerades så att bron skulle främja järnvägen. "Tillkomsten av en fast förbindelse syftar till att främja en rationell och ändamålsenlig järnvägstafik mellan länderna. Avgifterna skall utformas med beaktande av detta syfte", står det i avtalets artikel 16.

Bron stoppades inte, men det blev ändå en delseger genom avtalet om bron som en järnvägssatsning. Och detta ser ut att uppfyllas. I slutet av augusti passerade för första gången färre än 6000 fordon över bron. Järnvägstrafiken har däremot blivit en succé med resenärer långt över förväntningarna.

15 nationella miljömål

Sedan brobeslutet togs har Sveriges riksdag beslutat om femton nationella miljömål för att lösa de stora miljöproblemen inom en generation. Vägtrafiken är ett av våra största miljöhot och utvecklingen går i fel riktning. Koldioxidutsläppen, som är den viktigaste orsaken till växthuseffekten, har stadigt ökat under hela 1990-talet. Trafiken är den största enskilda källan till koldioxidutsläpp. Inte ett enda av de trafikrelaterade regionala miljömålen för Skåne har uppnåtts.

Sänkta brotaxor kommer att göra det ännu svårare att nå miljömålen. Om biltaxorna sänks kommer järnvägen att hamna i underläge och bron upphör att vara en "järnvägssatsning". Av dessa anledningar bör nuvarande avtal omförhandlas så att relationen mellan bil- och tågtaxor blir utgångspunkt för prissättningen.

Om bron ska bli den kollektivtrafik bro som den socialdemokratiska regeringen hävdade att den skulle bli efter att brobeslutet tagits i Sveriges riksdag, är en koppling mellan avgiften för en bilresa och biljettpriset på tåg mer logisk jämfört med den nuvarande kopplingen mellan broavgiften och färjepriset. Färjetrafiken dumpar priset för att inte tappa för många fordon till bron. Med nuvarande avtalskonstruktion kan då motsvarande prissänkning genomföras på bron. Resultatet kan bli stora volymökningar av den avgasproducerande trafiken. Ytterligare en konsekvens är att färjetrafiken hamnar i ett hopplöst konkurrensläge, vilket vore fördömande för en redan utsatt näring.

Omförhandla!

Därför föreslås regeringen omförhandla avtalet så att prisskillnaden mellan tåg och bil indexregleras. Utgångspunkten bör vara de prisrelationer som gällde när bron öpp-

Lundalinjen i fem punkter

I muntliga och skriftliga inlägg i den pågående debatten i och om Lunds v-avdelning hänvisas ofta till något som kallas Lundalinjen. Somliga är stolta över den; för andra är den ett fult ord. Lundalinjen är diffus och innehållslös, säger den ene. Lundalinjen innebär partiförnyelse och resultatpolitik, hävdar den andre.

Jag menar att den har vuxit fram som en konsekvens av vår specifika erfarenhet av lundsisk, nationell och internationell politik under de gångna trettio åren. Innebörderna i Lundalinjen kan koncentreras i (till exempel) fem punkter. Genom att (utan alla anspråk på fullständighet eller ens att ha rätt) formulera dem hoppas jag, att det ska bli möjligt att i debatten definiera sig i förhållande till dem och att gå vidare mot de problem som är aktuella nu.

1. Försvar för demokrati och mänskliga rättigheter

Försvaret för demokrati och mänskliga rättigheter blev en huvudfråga för partiavdelningen i Lund under kampen för vpk:s så kallade demokratimanifest i slutet av 70-talet. Manifestet kritiserade de omfattande och bestående kränkningarna av demokratiska och mänskliga rättigheter i Sovjetunionen och öststaterna. Det antogs slutligen i något uttunnad form av kongressen 1981. Det starka motståndet kom ytterst från Sovjetunionen, supermakten som utgjorde en grundläggande del av den tidens maktstruktur och såg ut att förbli så under överskådlig tid. Det sovjetiska inflytandet var stort inom vpk, vars äldre kadrer ofta utbildats i sovjetiska partiskolor. Demokratimanifestet betecknades av motståndarna som ett uttryck för anti-sovjetism, och den som på den tiden anklagades för antisovjetism betraktades av många inom partiet som krigshetsare. De som hyllade det upplevde det som att partiet äntligen tog itu med verkligheten.

2. Entydigt fördömande av alla diktaturer.

Vpk fördömde traditionellt bara diktaturer i väst och i tredje världen

nades för trafik. Ett införlivande av externa kostnader i priset för trafiken leder till att skillnaden mellan tåg och bil borde öka och inte minska.

Ovanstående resonemang leder till att en enkelresa utan rabatt med bil bör kosta minst fyra gånger tågbiljetten. En enkelresa med månadsbiljett för bil bör sättas till minst 17 gånger tågbiljetten.

Riksdagen föreslås begära att regeringen omförhandlar Öresundsbroavtalet med Danmark så att den prisrelation mellan bil- och tågtrafik som gällde när bron öppnades bibehålls i enlighet med vad som anförs i motionen.

Karin Svensson Smith m.fl. (v)

som Francos i Spanien och Pinochets i Chile. C.H. Hermanssons försök att bryta denna tradition stötte på hårt motstånd från partikadrerna. Inmarschen i Prag 68 och Jaruszelkis militärdiktatur avslöjade obönhörligt att den politiska makten i öst saknade demokratisk legitimitet. Efter den väpnade kuppen i Polen 13 december 1981 bröt partiavdelningen i Lund alla relationer med maktstående partier i öststaterna, eftersom de inte representerade folken utan utövade sin makt i kraft av sovjetiska bajonetter. Huvudansvaret för förtrycket vilade på Sovjetunionen och därför bröt vi också förbindelserna med Sovjetunionens kommunistiska parti.

Synen på socialistiska enpartistater i Latinamerika och Afrika blev komplicerad. Flera av dem måste definieras som diktaturer, samtidigt som de måste stödjas i kampen mot imperialismen, som gavs huvudansvaret för deras förvridna samhällsstruktur. Detta ställningstagande gällde till exempel Cuba.

Under 80-talet blev den hållning Lund intagit problematisk, dels till följd av det hopp om reformer inifrån det sovjetiska systemet som väcktes av Gorbatsjovs lansering av glasnost och perestrojka och dels eftersom Sovjetblockets styrka trots bristen på legitimitet föreföll så cementerad och allmänt vedertagen. Detta kom till exempel till uttryck i att de båda tyska staterna erkände varandra och att Ulbricht gjorde ett officiellt statsbesök i Västtyskland. Vår kompromisslöshet i Lund var extrem inte bara inom partiet utan också jämfört med flertalet demokratiska partier i väst.

3. Avståndstagandet från kommunismen.

Under hela 80-talet accepterade de flesta av oss beteckningen kommunism. Men vi förnekade att de partier som hade makten i Sovjetblockets korrumperade stater med deras allt större klasskyftor över huvud taget var kommunistiska. Lenin, Stalin och deras anhang hade utan rätt usurperat begreppet kommunism. Sovjetblockets oförutsedda, plötsliga och oblodiga kollaps 1989-90 bekräftade inte bara dess fullständiga avsaknad av legitimitet utan också dess oförmåga att över huvud taget bygga ett fungerande ekonomiskt och socialt system. När sedan Kinas kommunistiska parti genomförde massakern på Himmelska Fridens torg drog vi slutsatsen att begreppet kommunism i fortsättningen var definitivt obrukbart i politiken.

4. Kritiken mot partifetischismen

Vid ett flertal tillfällen under den ovan beskrivna processen hade vpk Lund brutit mot partidisciplinen, alltifrån demonstrationen för demo-

krati och socialism 1977 till avståndstagandet från kommunistpartierna i Östeuropa 1981. Det visade sig att våra motståndares brist på politisk moral i förhållande till öststaterna kompenserades av deras utomordentliga principfasthet i försvaret av den demokratiska centralismen. Deras partidyrkan kom partiet att framstå som en sorts abstrakt monster som verkade förtryckande mot medlemmarna och försvårade den politiska utvecklingen. Vi blev alltmer misstänk-samma mot partisymboler, applåder, knutna nävar och partiretorik.

5. Sakpolitik i stället för revolutionär demonstrationspolitik.

Vpk Lunds kommunalpolitik var i början konfrontationsinriktad, men den kommunala praktiken ledde snart till att attityden förändrades. Överbuden övergavs. Den representativa parlamentarismens principer gjordes uttryckligen till grund för verksamheten. Lagar och demokratiskt fattade beslut respekterades så länge de var i kraft. Sakpolitiken innebar reformer i stället för revolution. Samarbete med andra partier i olika frågor blev naturligt. Partiets framgångsrika kamp tillsammans med andra partier och organisationer mot motorvägsgenombrottet i Lund kan ses som en vattendelare mellan den gamla och den nya attityden.

Partilinjen och Lundalinjen

Vänsterpartiets linje under 90-talet sammanfaller i stort sett med Lundalinjen, som jag uppfattar den. Samtidigt inser jag att nya partimedlemmar kan känna sig frusterade när de konfronteras med politiska värderingar och attityder som är färdiga och fastlagda. Jag kan också tycka att Lundaavdelningen under 90-talet stelnet och förlorat den dynamik som kännetecknade 70- och 80-talen. I stället för att blicka tillbaka borde Lundavästern ha tagit itu med 90-talets och det nya millenniets stora utmaningar (finanskraschen 92, de väldiga nedskärningar och den arbetslöshet som blev följden, EU-frågan och EMU, förhållningssättet till globaliseringen och USAs maktmonopol, för att nämna några). Där har vi brutit.

Den yngre generationen har visserligen vuxit upp under denna tid och i högre grad än vi äldre känt av och präglats av dess verklighet. Men också den tycks ha fastnat i nostalgiska attityder och söka gamla lösningar. I stället för att vända sig utåt samhället vänder den sig inåt partiet, stora ögonblick i dess historia och utformandet av interna dokument. Dagens problem är nya. Vi kan helt enkelt inte tillåta oss att bli försatta i en debatt om något så förlegat och perifert som frågan huruvida det är lämpligt att kalla sig kommunist.

Gunnar Stensson

HAR DU FLYTTAT? Skicka in hela adressdelen till Veckobladet (Se ovan).
NY ADRESS.....

Begränsad eftersändning.
Vid definitiv adressändring sänds tidningen i retur till Veckobladet med uppgift om den nya adressen.

Bättre cykelväg till Malmö!

Att Lunds kommun har stort intresse av att det finns en högklassig cykelväg till Malmö är uppenbart. Malmö är Lunds största pendlingsområde. Att öka cykeltrafiken till Malmö och till de tätorter som ligger längs gamla Lundavägen är att förbättra miljön i Lund och i hela regionen.

För att cykeltrafiken till och från Hjärup, Åkarp, Arlöv och Malmö märkbart ska kunna öka fordras en komfortabel och trafiksäker färdväg. Den befintliga cykelvägen är miserabel ur båda aspekterna. Det är skandalöst att hänvisa den miljövänliga och oskyddade trafiken till så erbarmliga villkor!

Skriande brister

Den urusla komforten och framkomligheten på cykelvägen gör att många cyklister idag väljer att cykla på bilkörbanan, eftersom denna ur komfortperspektiv är högklassig – inte bara för bilar. Det är därvid svårt att avgöra huruvida cyklisten på bilkörvägen, med tanke på de skriande bristerna i trafiksäkerhet på cykelbanan, sammantaget verkligen utsätter sig för större olycksrisker än vid färd på cykelvägen.

Urmiljö- och folkhälsosynpunkt är det självklart önskvärt att cykeltrafiken ökar på bekostnad av biltrafiken. Den sannolika utvecklingen, om inte en kraftig standardförbättring kommer till stånd, är tyvärr att cykeltrafiken kommer att minska eftersom få personer i längden vill utsätta sig för den höga riskfaktor det innebär att färdas på cykelbanan.

En fullständig och detaljerad förteckning över enskilda trafikfall, fel och brister i cykelvägen skulle här bli alltför lång. Till och med en sammanfattning av bristerna blir med nödvändighet ganska omfattande, varför vi valt att lämna en sådan sammanfattning som en bilaga till själva skrivelsen [utlämnad här].

Den ur alla synpunkter låga standarden på cykelvägen Malmö-Lund gör sålunda att den stora potential för ökad cyklism som finns på denna sträcka inte kan utnyttjas. Det måste därför vara ett angeläget projekt för samtliga berörda kommuner och väghållare att skapa en högklassig cykelväg Malmö-Lund.

Till kraven hör:

1. Att cykeltrafiken inte som nu ska behöva köra kors och tvärs över bilisternas körbanor, dvs cykeltrafiken ska på hela sträckan

kunna köra på samma sida av bilvägen.

2. Att korsande bilkörbanor försvåras med fartdämpande hinder för bilarna och att cykeltrafiken i korsning med bilar ges företräde.

3. Att cykelbanan är fri från farthinder.

4. Att cykel- och gångbanor är tydligt och på ett konsekvent sätt åtskilda så att de båda aktuella trafikantgrupperna lätt kan skilja gångväg från cykelväg.

5. Att cykelvägen är tillräckligt bred för att två cyklister utan fara ska kunna mötas – med "vingelmån".

6. Att cykelbanorna är minst lika jämna, plana och raka som dagens bilkörbanor.

7. Att cykelbanan är placerad så att mötande bilstrålkastare inte bländar.

8. Att läplanteringar finns längs de mest vindutsatta sträckningarna.

För vänsterpartiet i Tekniska nämnden
Ulf Nymark

Om "konkret politiskt arbete" m.m.

I VB nr 27 går en fyrklöver – M. Blomqvist, M. Gustafsson, K. Larsdotter och N. Selberg – från den "nya" majoriteten i Lund till angrepp mot oss. Självklart är det omöjligt att här bemöta alla punkter i den digra anklagelseakten, varför vi väljer att ta upp vad vi uppfattar som en huvudtanke i kritiken mot oss: vi försöker "hålla liv i en för länge sedan överspelad konflikt". Eftersom det inte finns någon grund för politiska motsättningar borde vi "istället" ägna oss åt "konkret politiskt arbete".

Inga motsättningar?

Det finns alltså enligt de fyra inga egentliga politiska eller ideologiska motsättningar inom lundaorganisationen. Vi är alltså till exempel ense om att Vänsterpartiet inte är och inte heller ska vara ett kommunistiskt parti? Vi är eniga om (för att citera Gudrun Schyman) "att kommunismen som rörelse och samhällssystem tillhör historien"? Att lundaorganisationen avvisar idén om en centralt styrd planekonomi liksom tron på att historien har ett slutmål? I Lund

råder alltså enighet om att partiet definitivt lämnat drömmen om en revolution bakom sig och att det är reformer som gäller för att åstadkomma samhällsförändring? De fyra ställer också upp på att även en kommunistisk diktatur ska kallas diktatur? (För övrigt så uppstod tidsnöden kring Cubauttalandet vid det extra årsmötet enbart av den anledningen att det betraktades som kontroversiellt att kalla regimen på Cuba för "diktatur" och att kritisera diktaturens fängslande av tre svenska journalister).

Eller betydelselösa?

Det är bra om vi är eniga om detta. Är vi trots allt inte det kan de fyra förstås hävda att frågor av denna karaktär för dem är ointressanta och betydelselösa. Vi menar dock att de är av central betydelse för vänsterpartiets fortsatta utveckling och politiska vägval och därmed för partiets möjligheter att få ett rejält och varaktigt inflytande i politiken. I denna vår uppfattning tycker vi oss kunna hämta gott stöd hos partiordföranden, som på ett förtjänstfullt sätt i sitt kongress-tal i somras lyfte fram sin syn på dessa frågor – en syn som vi för övrigt i allt väsentligt delar. Men eftersom de fyra så högtidligt deklarerar att de är "troga partiets linje" så får vi väl förutsätta att de även på denna punkt stöder partilinjens som den uttolkas av den på kongressen enhälligt valda partiordföranden.

Hjälp på traven

Men vi lovar: är vi i partiorganisationen verkligen eniga i dessa frågor ska vi fortsättningsvis "istället" ägna oss åt "konkret politiskt arbete". För att vi ska kunna göra detta så vill vi gärna ha vägledning från de fyra. Vi har nämligen levt i tron att vi faktiskt ägnat oss åt konkret politiskt arbete. Att sköta sysslan som kassör i v-styrelsen och att handha VB:s ekonomi, att överhuvudtaget delta i styrelsearbetet, att arbeta politiskt i en kommunal nämnd och i fullmäktige – detta är alltså enligt de fyra inte "konkret politiskt arbete". Vi anar att de fyra anser att de – i motsats till oss – ägnar sig åt "konkret politiskt arbete". Fast vi har svårt att se någon avgörande skillnad i inriktning mellan å ena sidan det politiska arbete vi bedrivit och det som de fyra ägnat/ägnar sig åt. Två av de fyra är styrelseledamöter; en är fullmäktigeledamot tillika nämndledamot. Så hjälp oss på traven: vad menar ni med "konkret politiskt arbete"?

Monica Bondeson
Ulf Nymark

Rätt ska vara rätt

I Veckobladet nr 25 skriver Martin Wolgast och Niklas Selberg ett inlägg där de kritiserar uttalandet "Fortsatt arbete för ett starkt vänsterparti", som styrelsen för vänsterpartiet i Lund antog i somras. Martin och Niklas skriver att uttalandet togs med "en så knapp majoritet (röstsiffrorna var 4–4 så ordförandens utslagsröst avgjorde)".

I VB nr 28 har redaktionen gjort en sammanställning av den debatt och de nya uttalanden som gjorts med anledning av styrelsens agerande. Där upprepas siffrorna "uttalandet togs med 4 röster mot fyra och ordf. utslagsröst".

I styrelsen finns sju ordinarie platser. Alltså kan högst sju ledamöter delta i en omröstning. Vid det aktuella tillfället, styrelsemötet den 13 juni, var det sju styrelseledamöter närvarande. Röstsiffrorna blev 4–3 och i majoriteten ingick förvisso ordföranden, men det var inte hans utslagsröst som avgjorde. Märkligt att Niklas, som själv sitter i styrelsen, inte har detta klart för sig.

Mig veterligen finns det dessutom inget, i vare sig stadgar eller praxis, som kräver olika slags majoritet i olika typer av beslut. T.ex. att vissa beslut kräver 5–2 medan det i andra beslut räcker med 4–3.

Det är en politisk styrelses rättighet och skyldighet att uttala sig i politiska frågor och 4–4 är, för mig, en klar majoritet.

Monica Bondeson

MÖTE MÖTE

KOMMUNALPOLITIK. Må. 9.10 kl. 19: "Livet mellan husen", en film om stadsplanering. Beredning av Miljönämnd 10.10. Byggnadsnämnd 12.10 m.m.
RÖDA KAPELLET. Sö. 8.10 kl. 18.45: rep. med Joakim. Inför Björn Söderberg-mötet (to. 12.10 kl. 18, Stortorget) och kommande appellmöten 14, 21 och 28.10 (ej 7.10): nr 1, 26, 59, 166, 217, 237, 248, 298:2, 315, 352, 359, 365 och 375.

VECKOBLADET

Detta nummer gjordes av Gunnar Sandin.

Nästa redaktör: Robert Nilsson.

Manus sänds per post till: Veckobladet, Svartbrödersg 3, 223 50 Lund. Måndag e. 17 till fax 046-123123. Manus mottas gärna på epost, vp@lund.mail.telia.com eller 3,5" diskett. Obs! (rtf-format)
Telefon till redaktörerna:
Rune Liljekvist 046-211 50 69
Robert Nilsson 046-39 79 02
Gunnar Sandin 046-13 58 99
Vid utebliven tidning ring:
Cecilia Wadenbäck 046-13 82 13.